

Радченко Орина

курсант 1 курсу 101 групи, НННІ №2 НАВС

Науковий керівник: викладач кафедри конституційного права та прав людини НАВС, кандидат юридичних наук **Сьох Катерина**

КОНСТИТУЦІЙНО-ПРАВОВИЙ СТАТУС ПРИПИНЕННЯ ПОВНОВАЖЕНЬ ВЕРХОВНОЇ РАДИ УКРАЇНИ

Україна стоїть на шляху реформування та вдосконалення суспільного життя на всіх рівнях. 2019 рік – це рік виборів представницьких органів, таких як Президента та Верховної Ради. Ми всі брали участь у виборі Президента України, які світом були визнані демократичними виборами, що є позитивним результатом для нашої держави. Одним з перших рішень які прийняв новообраний Президентом України, стало рішення про розпуск Верховної Ради України. Це конституційне право Президента, але із особливими правилами реалізації, адже Верховна рада України це постійно діючий, колегіальний орган.

Важливою ознакою Верховної Ради України є постійно діючий характер. Основний Закон України чітко визначив строк повноважень Верховної Ради України – п'ять років [1].

Український парламент є повноважним, тобто може розпочати свою діяльність, за умови дотримання таких основних вимог:

- обрання не менше 2/3 від його конституційного складу;
- складення присяги народними депутатами України перед відкриттям першої сесії новообраної Верховної Ради України.

Відповідно до чинного законодавства повноваження Верховної Ради України припиняються у день відкриття першого засідання Верховної Ради України нового скликання. У разі закінчення строку повноважень Верховної Ради України під час дії воєнного чи надзвичайного стану її повноваження продовжуються до дня першого засідання першої сесії ВРУ, обраної після скасування воєнного чи надзвичайного стану.

Відповідно до Конституції України існує процедура дострокового припинення повноважень Верховної Ради України. Дострокове припинення повноважень парламенту – виняткове право глави Української держави. Ініціатива розпуску ВРУ належить Президентові України, будь-яка інша посадова особа чи державний орган не уповноважені вчиняти такі дії. Водночас розпуск парламенту – це право Президента України, а не обов'язок. Глава держави має право підписати відповідний Указ ПУ про дострокове припинення повноважень парламенту з одночасним призначенням дати позачергових виборів до Верховної Ради України [3, с.14].

Президент України має право достроково припинити повноваження ВРУ, якщо:

- 1) протягом 1 місяця у ВРУ не сформовано коаліцію депутатських фракцій;
- 2) протягом 60 днів після відставки Кабінету Міністрів України не сформовано склад КМУ;

3) протягом 30 днів однієї чергової сесії пленарні засідання не можуть розпочатися [5].

Рішення про дострокове припинення повноважень ВРУ приймається Президентом України після консультацій з Головою ВРУ, його заступниками та головами депутатських фракцій у ВРУ.

Президент України **не може** достроково припинити повноваження ВРУ:

– Повноваження ВРУ, що обрана на позачергових виборах, проведених після дострокового припинення Президентом України повноважень Верховної Ради України попереднього скликання, не можуть бути припинені протягом 1 року з дня її обрання.

– Повноваження ВРУ не можуть бути достроково припинені Президентом України в останні 6 місяців строку повноважень Верховної Ради України або Президента України [1].

Варто зауважити, що ст. 90 Конституції України не містить обмеження права Президента України щодо розпуску Верховної Ради України під час дії воєнного чи надзвичайного стану. Це зумовлено тим, що вибори народних депутатів України до ВРУ протягом цього часу не проводяться (ч. 4 ст. 83 Конституції України), що зумовлює неможливість дострокового припинення повноважень парламенту в Україні за таких обставин. Вищезазначені конституційні обмеження забезпечують створення необхідних умов для реалізації функцій та повноважень українського парламенту, сприяють політичній, економічній та соціальній стабільності суспільного розвитку.

ВИСНОВКИ: Проаналізувавши національне законодавство, можемо стверджувати, що є певні недоліки, які на нашу думку потребують змін у чинному законодавстві, а саме:

– систематизації законодавства з питань конституційно-правової відповідальності в окремому нормативно-правовому акті конституційно-правову відповідальність народних депутатів, де необхідно чітко регламентувати порядок застосування дострокового припинення повноважень Верховної Ради України, якщо відбувається недотримання та порушення чинного законодавства;

– доцільно розширити підстави конституційно-правової відповідальності органів та посадових осіб Верховної Ради України, наприклад, визначити у Регламенті Верховної Ради України, що Голова Верховної Ради України та його заступники можуть бути звільнені з посади у випадку систематичного порушення Регламенту Верховної Ради;

– доповнити п. 8 ст. 106 Конституції України положенням, що припинення повноваження Верховної Ради України за результатами всеукраїнського референдуму, який ініціюється Президентом України або народом України у випадку недовіри або коли неприймаються нею протягом 30 днів жодного закону.

Список використаних джерел

1. Конституція України: Закон України від 28.06.1996 № 254к/96-ВР URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/254%D0%BA/96-%D0%B2%D1%80>

2. Про Регламент Верховної Ради України: Закон України від 10.02.2010 URL:<https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1861-17>
3. Кудряченко А.І. Верховна Рада України на шляху утвердження парламентаризму/ *Наукові праці МАУП*, 2003, вип. 5.
4. Про рахункову палату України : Закон України від 11 липня 1996 р. / Відомості Верховної Ради України. 1998 р. № 24. П. 1 ч. 4, ч. 5 ст. 37 : URL:<http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/315/96-%D0%B2%D1%80>
5. Рішення Конституційного Суду України у справі за конституційним поданням Президента України про офіційне тлумачення положень частини другої статті 90, пункту 8 частини першої статті 106 Конституції України (справа про умови дострокового припинення повноважень Верховної Ради України) від 19 травня 2004 р. № 11-рп / 2004 / Верховна Рада України : URL:<http://zakon.rada.gov.ua>.
6. Словська І. Верховна Рада України як суб'єктконституційно-правової відповідальності / І. Словська // *Право України*. 2011. № 5.
7. Тодика Ю.М. Конституційне право України. Київ, 2002. 457 с.

Редькін Володимир,

старший викладач кафедри конституційного права та прав людини НАВС

ЗАСОБИ МАСОВОЇ ІНФОРМАЦІЇ ЯК КАНАЛИ ВПЛИВУ НА ІНФОРМАЦІЙНИЙ ПРОСТІР УКРАЇНИ

У сучасному світі, який швидко прямує в напрямі глобалізації, засоби масової інформації (ЗМІ) впевнено посіли чільне місце серед засобів комунікації. З огляду на проблему формування свідомості (під свідомістю автор розуміє стан розумової діяльності, пам'яті, який відображає реакцію нервової системи людини на зовнішні та внутрішні подразники) ЗМІ поступово монополізують зовнішній вектор отримання інформації, витісняючи усталені засоби соціальної комунікації (релігійні та звичаєві). У статті автор розгляне особливості використання ЗМІ з метою маніпулятивного впливу, а також визначить напрями протидії цьому процесу.

Діяльність ЗМІ завжди привертала увагу як вітчизняних, так і зарубіжних дослідників. Так, впливу ЗМІ на масову свідомість присвячені праці І.Л. Пенчук [1], М.П. Бабака [2]. Проблему маніпулятивності ЗМІ вивчали О.В. Дмитрук [3], К.О. Данилишина [4], формування міжнародного іміджу України та громадської думки за допомогою ЗМІ - О.В. Бойко [5] та С.М. Городенко [6].

Відповідно до цих, а також власних досліджень автор виокремлює *характерні особливості процесу комунікації за участю ЗМІ*, які дають змогу використовувати медіа для маніпулятивного впливу.

По-перше, вплив ЗМІ має односторонній характер, тобто характер віщання, а не діалогу. У нас є вибір довіряти або не довіряти отриманій інформації, але дискутувати не можемо.